

SAVAITĖS IVYKIAI

Europoj - Azijoje - Afrikoj

GENEVOJ. — Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus komitetas atsišaukė į Suv. Valstijas Rusiją ir kitas vyriausybes, kad prašalintų atomiškus ginklus ir netiesioginius metamus ginklus. Jei to nedarys, komitetas sakė, šios gailėstingos organizacijos misija karo laike, visai pranyko.

ITALIJOJ maršalas Graziani vakar nuteistas 19 metų kalėjimui už bendradarbiavimą su vokiečiais bus paleistas praėjus keturiems mėnesiams, pagal neseniai išleistą amnestijos įstatymą.

MASKVOJE griausmingi sovietų Oro Jėgos lėktuvai, po vadovystės Stalino su-naus, leit-gen. Vassily Stalin, parodė savo jėgą taikos laike. Stalinui žiurint platformoje arti Lenino karsto, gen. S. M. Štemenko, armijos generalio štabo viršininkas, atsistojęs šalia jo ir pareiškė, kad karo kurstytojais ir militariškos provokacijos negazdina Sovietų Uniją. Be lėktuvų demonstracijos buvo ir paradas minėjant geguž. 1 Tarptautinę Darbo Dieną.

DACHAU buvo minėta penkių metų sukaktuvės nuo išlaisvinimo nacių žiaurios koncentracijos stovyklos. Devyni Suv. Valstijų kariniai lėktuvai susirikiavę kryžiaus formoje skrido virš jų. Penki tukstančiai buvusių kalinių pastatė paminklą žuvusiems išlauko buvusios krematorijos.

LONDONE. — Tarptautinė Socialistų Konferencija perspėjo, kad demokratijos ateitis yra pavojuje ir reikalavo pasaulinio — platumo fronto prieš komunistų jėgas, kurios grąšina nelaisvę ir sunaikinimu.

MASKVA. Sovietų spauda pranešė, kad dabar visame pasaulyje yra 26,000,000 organizuotų komunistų. Iš šio skaičiaus Sovietų Rusijoje yra 7 mil.; Kinijoje 4 mil.; Italijoje 2,532,000; Čekoslovakijoje 2,300,000; Lenkijoje 1,360,000; Prancuzijoje 800,000; Bulgarijoje 442,000; Rumunijoje 1,000,000.

BRITANIJOJ. — Darbo Partija pralaimėjo pirmą kartą nuo 1933 metų, Glasgow rinkimus. Glasgow antras didžiausias miestas dabar nebus darbiečių kontrole. Darbo partija taip pat pralaimėjo. Aberdeen ir Dunberline miestų kontrole.

Pacifike ir Rytų Kraštuose

JAPONIJOS seimas nepaisė Alijantų reikalavimo ir išsiskirstė dėl aukštesnio buto rinkimų vėjus be priėmimo Suv. Valstijų parašyto vietinio taksų biliaus.

TOKYO. — Gen. Douglas MacArthur laike trijų metų naujos konstitucijos sukak-

Nr. 18-tas

WORCESTER, MASS., GEGUZĖS (MAY) 6-tą D., 1950 M.

Telefonas Dial 5-1094

Vol. XXIX

SOVIETAI APGINKLUOJA VISĄ

BALTIKOS 600 MYLIŲ PAKRAŠTĮ

PARYŽIUS. — Sovietų militariška ir laivyno jėga pavertė Baltikos jūrą į rusišką "mare nostrum". Per 600 mylių nuo Kaliningrado (Karaliaučiai) rytuose iki Luebeck rusai dominuoja šį strategiškai svarbų pakraštį. Tikrai prieš penkis metus nacių karinė mašina pakildavo su savo jūrų ir oro atakomis iš pietinės Baltikos pakraščio. Čia taipgi Hitleris išbandydavo savo naujas raketines bombas ir kitus stebuklingus ginklo išradimus. Vienok rusai jau toli pralenkė nacius. Sovietų laivynas įsteigė Baltikoj milžiniškas fortifikacijas. Rusai išdeportavo visas gyventojus iš salų ir pakraščio ir į jų vietas atgabeno priverstino darbo batalijonus.

Ten kur budavo vasarvietės, žvėjavimo kaimai ir kurtai dabar paversti į submarinų bazes. Klaipėdos uostas dabar yra bazė po-

Prancuzija Prašalina Raudoną Mokslininką

Po pirmojo pasaulinio karo Prancuzija pasidarė išpuštais groblais, kuriuos Hitleris lengvai paguldė ir išbarstė. Nacių vergijoj tauta palaipsniui pradėjo atsigausti. Ypatingai svarbias roles vaidino katalikai ir komunistai. Raudonieji net tiek, prisiplėštais turtais ir gabia melaginga propaganda išgalėjo, kad šiandien iš 620 atstovų parlamente, jie turi 180. Jie valdo svarbiausią Prancuzijoje darbo unių centrą, vadinamą Generalinę Darbininkų Federaciją. Jie turi žmonių visuose visuomenės sluogsnuose. Todėl tauta nėra taip vieningai prieš komunizmą nusiteikusi, kaip amerikoniškai ar angliškai Prancuzijos demokratijos sluogsniai todėl priversti atsargiai elgtis, ir politikos žaidituvų patarė Japonų žmonių neleisti japonų komunistų partijai legaliai veikti iš priešasties jos prieštintinius ir imperialistiškus nusistatymus.

FORMOSOJE. — Kiniečių nacionalistų kareiviai Čušane pasirašo krauju kovoti kol gyvi, kad apginti mažą oro ir jūrų blokados stotį. Kareiviai saardė komunistų šnipų lizdą, kurie norėjo perimti salą ir suareštavo šimtus, sykiu su Hung Kuo-ši, kiniečių komunistų politburo agentą.

vandeniniams laivams. Karaliaučiai virto stotis pergabenimui karo medžiagom. Swinemunde, skaitosi sovietų baltikos laivyno centras. Pennwarnemuende, povandeninių ir torpedinių laivų centras. Stettinas tapo svarbiausia laivų statymo bazė. Deepė įsteigta nauja radaro stotis.

Rostock, svarbus uostas netoli Warnemuende buvo pramonės miestas su 90,000 gyventojų. Sovietai išgabeno visus senesnius gyventojus, kurie negalėjo dirbti ar netiko prie apsaugos darbų. Vienok, gyventojų skaičius nesumažėjo, bet padidėjo ir visi fabrikai ir laivo statymo išdirbystės pilnomis pakaitomis dirba. Dabartiniu laiku, vokiečių laivai Hansa, Oceana ir Cordillera perdirbami į sovietų kareivių transportus. Taipgi daug kitų vokiškų laivų perdirbimo darbas eina smarkiai pirmyn ir nauji statomi.

mą lošti prisilaikant šakmatu taisyklių.

Vieną šakmatinio tipo žygį Prancuzijos valdžia padarė, prašalindama atvirą komunistą, žymų mokslininką Joliot-Cure iš pirmininko vietos svarbioje atominės energijos tyrime bei gaminimo komisijoj. Jis aną dieną pareiškė, kad nei jis, nei kiti komunistai mokslininkai neduotų savo teisėtai vyriausybei nei krislelio atominių žinių, jei tos žinios eitų karui prieš Sovietiją. Kitais žodžiais tariant, Joliot-Cure atvirai pareiškė, jis savo tautą parduotų Mas kvai. Todėl valdžia jam ir pastatė klausimą: arba buk prancuzas, arba Stalino vergas. Žiūrėsime, ką mokslininkas darys, ar vyks Maskvon, ar pasiliks "buržuazijoj".

Gegužės Pirmoji Praėjo Ramiai

Tradicinės Gegužės Pirmosios demonstracijos Europoje visur praėjo ramiai, tik Berlyne, rusų apsuptame mieste, vokiečiai surengė dvi demonstracijas, tarp kurių vos nepriėjo prie peštynių. 710,000 vokiečių demonstravo vakarinėje miesto dalyje ir reikalavo... gražinti vokiečiams lenkų okupuotos Vokietijos sritis, o rytinėje miesto dalyje demonstravo bolševikai ir reikalavo "vakarų imperialistus" vyti lauk iš Vokietijos. Prie peštynių ir Berlyne nepriėjo.

TARIASI APIE LEOPOLDO SUGRĮŽIMĄ I BELIJOS SOSTĄ

Pregny, Šveicarija, Belgijos premieras Gaston Eyskens (vidury), Robert Gillon (kairėje) Belgijos senato prezidentas ir Franz Van Cauvelaert, Belgijos žemesnio buto krikščionių socialistų prezidentas tariasi Šveicarijoje, prieš sutikimą karalių Leopoldą, kad svarstyti apie krizį savo krašte. Krizis kilo po balsavimo ar Leopoldas sugrįž į Belgijos sostą. Nors didžiama balsavo už Leopoldo sugrįžimą, vienok pagal Belgijos įstatymus nebuvo užtekinai didelis jį sugražinti.

Pabėgęs Rusas Kalba Apie Raketų Bazes

Philadelphia, geguž. 4. — Prieš metus laive pasislėpęs čia pas atvykęs rusas inžinierius V. Martunuk, kuris savo advokatui, vedančiam jo bylą dėl leidimo apsigyventi Amerikoje, pareiškė, kad Rusija yra pastačiusi raketų šaudymo bazes Arktikoje, Naujosios Žemės saloje, ir Baltijos rajone. Arktikos bazė esanti skirtingai apsaudyti, o Baltijos bazės—Švedijai ir Norvegijai.

Estų Vadas Apie Tautos Iššūdytą

Buvęs Estijos užsienio reikalų ministeris Kaarel R. Pusta dabar gyvena Amerikoje ir New York "Times" dienraštyje idėjo jo laiška, kuriame sakoma:

"Savo redakcinio straipsniu 'Times' vykusiai sako, kad dešimties beginklių Amerikos lakunų nušovimas Baltijos juroje privalo atkreipti dėmesį į Pabaltijo valstybių tragediją. Jos dabar gyvena Sovietų terore ir civilizuoto pasaulio pareiga yra įkūnyti United Nations sutartį, kuri genocidą padaro tarptautiniu nusikaltimu".

Pusta po to įvardija visus žygius, kuriais Sovietai vykdo lietuvių, latvių ir estų genocidą, reiškia, tų tautų iššūdytą. Vyrai deportuojami į sunkius katorgos darbus, kurie pakerta jų sveikatą. Moterys atskiriamos nuo vyrų, o vaikai nuo tėvų. Laiško pabaigoje, rašytojas primena Amerikos lietuvių kunigų prašymą Amerikos Senatui paskubinti priėmimą sutarties prieš genocidą, ir pats ragi-

na Senatą tą sutartį tuojau priimti. Sako, Amerika, sutartį priimdama, duotų pasauliui vadovavimo pavyzdį. Jį kitos tautos pasektų, ir netrukus genocidas būtų visos civilizacijos pripažintas darbarišku elgesiu. Tada gal Maskva susilaikytų nuo savo juodų darbų, arba pakeistų to darbo budus.

Lie Vyksta Į Maskvą Užbaigti Šaltą Karą

Paryžius, geg. 4. — Trygve Lie, Suvienuytų Tautų generalis - sekretorius, pranešė, kad jis vyks į Maskvą sekantį trečiadienį ir pasitars su premieru Stalinu bandyti užbaigti šaltą karą tarp rytų ir vakarų. Trygve Lie bandys įkalbėti Rusijai, kad ji sutiktų dėl Suv. Tautų Apsaugos Tarybos ir viso pasaulio vadų konferencijos. Trygve Lie jau yra kalbėjęs su prezidentu Trumanu valstijos sekretorium Dean Acheson, Clement R. Attlee, britų premieru ir George Bidault, prancuzijos premieru savo ieškojime šalto karopabaigos.

146,500 Amerikiečių Kareivių Vokietijoje

Krašto gynimo departamentas praneša, kad šiuo metu vakarinėje Vokietijoje esą 146,500 amerikiečių kareivių, iš kurio skaičiaus 85,000 esą Berlyno mieste. 123,500 amerikiečių kareivių yra Tolimuose Rytuose, daugumoje Japonijoje. Pastaruoju laiku amerikiečiai ir angliai žymiai sustiprino savo igulą rusų apsuptame Berlyne, ypač tai padaryta todėl kad rusai grasina gegužės mėnesio gale daryti komunistinės jaunuomenės demonstracijas Berlyne.

Generolas Mano, Kad Karas Artėja

Witchita, Kas., geg. 2. — Aviacijos gen. G. Kenney, kalbėdamas rotary klubui ir vėliau spaudai, sako, kad karas su Rusija artinasi, nes Rusijos vadai tikriausiai yra nutarę pradėti karą ir jau, turbūt, žina ir karo pradžios laiką. Tarptautinė padėtis esanti taip pilna sprogštamų medžiagų, kad ir mažas diplomatinis netaktas gali jį sukelti. Karą pradės Rusija. Pradės jį tada, kada manys turinti pakankamai jėgų jį laimėti.

Chrysler Darbininkų Streikas Baigtas

Detroit, Mich., geg. 4. — 99 dienų Chrysler automobilių darbininkų streikas, antras ilgiausias ir brangiausias streikas automobilių pramonėje buvo baigtas šiandien. Chrysler kompanijos 89,000 darbininkai sugrįž pirmadienį dirbti. Šį rytą, U.A.W. Chrysler uniijos komitetas vienbalsiai nutarė užgirti streiko susitaikymą ir apie tai taipgi pranešė CIO tautinei konferencijai ir Chrysler darbininkų uniijos visiem skyriam.

Sako, Lattimore Yra Bolševikas

Buvusi Anglijos komunistų partijos narė, Freda Utley, kuri per eilę metų gyvena Rusijoje, sako, kad profesorius Owen Lattimore esąs "raudonas", bet apie profesoriaus bolševikiškumą ji spėja tikrai iš jo raštų ir nežino, ar jis priklausė kada komunistų partijai ar ne. Mrs. Utley liudijo Amerikos senato komisijoj.

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S. \$3.00	In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$5.00	Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$2.00	One Half Year \$2.50

Single Copies 6 cents
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvių savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais, leidžiamas
Gabriel A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. \$3.00	Užsienioose — Kanadoje \$4.00
Dviem Metam \$5.00	Dviem Metam \$6.00
Pusel Metų \$2.00	Pusel Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

DOMAS AIDOKAS

Mūsų Dienų Ivykiai

KO LAUKIAM?

Kasdieną girdime statomą klausimą: "Ko sulauksim ar karo, ar taikos"? Šis klausimas aktualus mūsų krašte, aktualus ir kituose kraštuose. Mes jau senai, dar prieš 4 metus "AL" skiltyse pasisakėme, kad taikos nebus, nebus tvarkos ir gero vės pasaulyje, nebus laisvės maskolių pavergtuose kraštuose, kad baigus antrąjį pasaulinį karą bus rengiamasi prie trečiojo pasaulinio karo, nes karo laimėtojai pralaimėjo taiką, negalės patikrinti pasaulio tautoms politinė ir kultūrinė bei ukinė laisvė.

Mūsų permatymas jau tapo realybe. Amerikoje ir vakarų Europoje žmonės tikėjosi sulaukti taikos, laisvo be baimės gyvenimo, —nesulaukė. Šiandieną pergyvenama vadinamąjį "šaltąjį karą", matome vakarų demokratiškojo pasaulio vadų ir visuomenės persiorientavimą ir rengiamą gintis nuo naujųjų despotizmo ir vergijos neprietelių. Tada, nusū nuomone, laukiam ne taikos, bet naujo krašto karo! Karas neišvengiamas, prie karo veda visą pasaulį rusiškas komunizmas ir imperializmas siekiantis pasaulio valdymo ir visiško pavergimo.

SUKAKTIS

Ši mėnesį sukako lygiai 5 metai, kai trys didieji prie uždary durų Dambartone, derybose kurė JTO, kurią Jaltoje trys didieji užtvirtino ir San Francisco mieste suvažiavime įkurė. Jungt. Tautų Organizacija užvadavo likviduotą Tautų Sąjungą, Woodrow Wilsono įkurtą po pirmojo pasaulinio karo.

Minėdami 5 metų JTO sukaktį prisimename jos 5 metų veiklą ir drįstame sakyti, kad šį Jungtinių Tautų Organizaciją įkurta tikslu patikrinti taiką ir tvarką pasaulyje, dar budama vistikluose, kai kudikis apsirgo politinio paraližio liga ir ji nepasveiks, neaugs, nebus TAIKOS ir TVARKOS palaikytoja tol, kol nebus padaryta "operacija" JTO kune pašalinimui VETO galios, kurią naudojasi tikrai Staliniškiesiems atstovai. Veto galė suriša rankas kitų tautų atstovų sėdinčiųjų JTO ir jos Taryboje bei kitose jos politinėse, ukinėse ir humanistinėse sekcijose.

Jungt. Tautų Organizacija politiškai ir kitais atžvilgiais visiškai sudemoralizuota. Tai daviniai trijų di-

žinių vadų karo metų politikos pasidalinti pasaulį į tris politines ir ekonomines sferas, jas valdyti per JTO diktatorišką Veto Galiją. Šis jų planas tapo realizuotas San Francisco mieste, bet pasirodė netobulas, Veto galią išnaudoja tikrai rusai savo naudai.

Dabar persiorientuodami amerikoniai, anglai ir kitų demokratijų žmonės kalba apie panaikinimą VETO galios Tautų Organizacijoj. Ir kai jie pradės tokia "operacija" JTO kune, tuomet baigs santykius su maskoliais, nes pastarieji nedasileis prieš tokios "operacijos" JTO kune, jie išmaršuos iš šios tarptainės įstaigos.

NAUJA EUROPA

Dabar mūsų krašte ir vakarų Europoje kalbama apie įkurimą naujos Europos, sudarymą Europos tautų Sąjungos ir visai Europai bendros tarptautinės valdžios. Istorija pasikartoja. Tai grįžimas prie Woodrow Wilsono idėjos ir buvusios Tautų Sąjungos. Bet tokia Europos tautų sąjunga tegalės būti tikrai po trečiojo pasaulinio karo ir išvairymo maskolių iš Europos, atstatymo Baltijos, Balkanų kraštų valstybių ir Ukrainos greta jų.

Jeį taip įvyktų ateityje, tai Roosevelt, Stalino ir Churchillio politiškieji pastatai žūtų amžinai. Kyla klausimas: ar amerikoniai ir anglai pasimokys iš savo klaidų dvejų pasaulinių karų laikotarpių padarytų? Ar gi jie kurdami naują Europą nepastatys vietoje rusų vokiečius ateityje valdyti naująją Europą? Visko gali būti, bet dabar naujos Europos klausimas labai aktualus.

VOKIEČIAI NEMIEGA! Artėjantis gegužės mėnesis ir laukiamos rusų vadovaujamųjų vokiečių riaušės Berlyne tikslu paėmimu Berlyno ir išvijimui amerikonių, britų ir prancuzų iš Berlyno gali būti signalu naujo karo pradėjimo. Šitokią politinę situaciją permatydami vokiečiai rupinasi išnaudoti visas galimas priemones ką nors iš sukrėtimo laimėti — pasiekti vokiečiams pageidaujamo tikslo —suvienijimo Vokietijos.

Rusai senai šitokią mintį savo propaganda gruda vokiečiams sakydami: "Vokietija negali būti padalinta amžinai, ji turi būti suvienyta!" Vokiečiams patinka ši rusų mintis, jie nori suvienijimo, nusikratymo svetimųjų okupacijos, Bet

MUSŲ MAIŽIO SEPTYNI PUNKTAI

Žydų padavimai sako, jog Maižis užkopė ant Sinai kalno, pasikalbėjo su Dievu ir parašė Dešimt Dievo prisakymų Izraelio vaikam.

Žydai nesulaukdami Maižio sugrįžtant, surinko aukšinius žiedus, auskarus, auksinius indus ir įrankius, ir nusiliejo aukso veršį. Aplinkui tą aukso veršį soko, klykė dainavo ir garbino tą aukso veršį, kaip žydų tautos Dievą.

Žydam šokant ir besilinksminant aplinkui aukso veršį, Maižis sugrįžo nuo Sinai kalno atsinešdamas Dešimt Prisakymų. Maižis pamatęs žydus garbinant netikrą Izraeliaus tautos dievą—aukso veršį, paskelbė jiems karą. Puolė ant veršio garbintojų, tukstančius nužudė ir aukso veršį sudaužė į trupinius.

Mūsų dienų Maižis pasirodymui išmintingumo pasakė Izraeliaus Maižį, paskelbdamas septynis punktus savo pavaldiniam. Mūsų Maižis nesugabėjo patsai parašyti septynis punktus Stalinui. Jisai jaučiaisi to didelis žmogus užsiimti tokių menkniekių, kaip parašymas septynių punktų Stalinui, nes iš Oligarkijos istorijos žinome, jog Oligarkijos viršilai buvo per žema mokėti rašyti. Rašymas yra darbas. Gi darbas, Oligarkijos gadyneje buvo pasižeminimas. Tikrai vergai turi dirbti. Vergai atlikdavo Oligarkų susirašinėti mo darbą. Oligarkas prie rašto prispaudavo savo išteptą pirštą ar delną, kaip ženklą, užtvirtinimą, kad raštas

tas jų noras gali duoti tokius davinus, kokius davė Baltijos kraštams, rusų okupaciją, įkurimą dar vienos Maskvos imperijoj valstybės, kuri randasi Europoje rusų valdomoje rytų. Vokietija taptų Maskvos valdovų laisvinimo" rusai žino, kad manija, Bulgarija, Vengrija ir Čekoslavija.

Gal vokiečiai mano, kad jie didelė tauta, maskoliai su jais skaitys, bus jiems nuolaidesni negu lenkams, vengrams ir kitiems Balkanų kraštuose žmonėms. Jei jie taip galvoja, tai labai klysta. Rusai planuoja užvaldyti Vokietiją karo jai skelbimo, gelbėdami vokiečius ir siekdami jų "išlaisvinimo", rusai žino, kad kas valdys Vokietiją, tas valdys visą Europą. Jie šitą lėkiją politiško genialumo išmoko nuo pačių vokiečių galvosėnos, ypatingai, nuo Hitlerio. Prieto, rusų rašytojas Dostojevskis yra pasakęs rusams: "Europa mūsų bendrais niekadus ne laikys, mūsų nemylės. Europa tikrai tada bus Rusijai palanki, kai rusai Vokietiją valdys".

Todel nenuostabu, kad peireito karo išvakarėse, karo metais ir po karo Stalinas ir jo bendrieji dėjo pastangas pasiekti Vokietiją, bent pusę jos užimti, tuomet jiems bus lengva visą Vokietiją praryti ir pasiekti tikslo — valdymo viso Eurozijos žemyno.

yra nuo jo "didenybės" Oligarkijos viršilos. Taigi ir mūsų Maižis pavedė dideliem "išminčiam" parašyti tuos septynis punktus Stalinui. "Išminčiai" per tris mėnesius laiko krapštė pakaušius, čiulpė nuzelenetintus cigarus, baliavojo ir galvojo, kad parodyti Amerikos visuomenei ir abelai kitom tautom, kaip mūsų Maižis moka kovoti prieš Staliną.

Reikia priminti, penktos skyriaus vaikas butų parašęs tuos septynis punktus į dešimt minutų vietoje trijų mėnesių laiko.

Po paskelbimo septynių punktų, mūsų Maižis pavaldiniai nešoko aplinkui aukso veršį iš linksmumo. Tikrai mūsų Maižis šoka aplinkui aukso veršį, gaudamas dešimtą nuošimtį komiso nuo Marshallo Plano. Po paskelbimo septynių punktų, mūsų Maižis paskelbė, jog reikia gelbėti Indoneziją ir Indiją nuo Stalino pavojaus. Suprantamas dalykas. Tokia pagalba be pinigų neapsieis. Taigi, neatbutinai reikia duoti Azijos tautom milijonai dol., nes nuo tokios paskolos mūsų Maižis gaus dešimtą nuošimtį komiso, dalį aukso veršio. Tie septyni punktai, kaip tik ir buvo pateikti Stalinui Yaltos konferencijoje per Franklin D. Roosevelt ir užtvirtinti prezidento Harry S. Truman, Potsdam konferencijoje, naikinti ir pavergti mažas ir dideles tautas. Šiame suokalbyje prieš žmoniją, dalyvavo ir pats Dean Acheson.

Kuomet Amerikos politiški burtininkai pavedė Stalinui ant pavergimo Europos mažas tautas ir milžinišką Kiniją, kuomet iš tų šalių išvežė, išplėšė turtą ir maistą; šimtus tukstančių nužudė, tukstančius kankina kaļėjimuose ir koncentracijos stovyklose, dabar mūsų Maižis nusiplovimui rankų, paskelbė septynių punktų burbulą.

Stalino užgrietoje Kinijoje penkiasdešimt milijonų kiniečių miršta badu. Delto Stalinas su kardo ir šautuvo pagalba išplėšė nuo kiniečių maistą ir turtą. Kad apmulkinti visuomenę, mūsų Maižis Dean Acheson ir ponias Rooseveltienė sako: jog reikia gelbėti badaujančius kiniečius. Jiems neapeina gelbėjimas badaujančių kiniečių, apeina kiek Stalinas galės pasigrobtį badaujantiem kiniečiam atsiųsto maisto ir kiek Maižis gaus komiso nuo pasiųsto maisto badaujantiem kiniečiam. Gi tuomi tarpu Stalinas pareiškė, tikta tada komunizmas įvyksias Kinijoje, kuomet bus nužudyta du šimtai milijonų kiniečių.

Dar daugiau. Šiomis dienomis paaiškėjo, mūsų Maižis Dean Acheson veda slaptas derybas su Kinijos komunistų valdžia, išbudavimui gelžkelių Kinijoje del geresnio susisiekiimo toje šalyje. Suprantamas dalykas kam tie gelžkeliai Kinijoje reikalingi. Kad Stalinas galėtų lengviau pervežti sa-

NESUSTOKIME PUSIAUKELYJE!

Siemet sukako šeši lietuvių tremtinių šalpos darbo metai. Liepos mėnesį sueis du metai, kai lietuvių tremtiniai pradėjo imigruoti į Jungtines Amerikos Valstybes, pagal DP įstatymą. Per tuos šešis metus Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas įvairiais budais pagelbėjo lietuviams, iš tėvynės ištremtiems, nežūrint kur jie buvo. Ta pagalba ranka pasiekė toli ir sekmingai; ją pajuto lietuvių Vokietijoje, Austrijoje, Anglijoje, Belgijoje, Danijoje, Italijoje, Kinijoje, Filipinuose, Ispanijoje, Lenkijoje, Afrikoje, Olandijoje, Pietinėje Amerikoje ir kitur. Nemažą pagalbą BALF as yra suteikęs ir atvykusiems į Ameriką lietuviams naujakuoriams.

Per paskutinius du metus į Ameriką atvyko ir apsigyveno virš 18,000 lietuvių tremtinių, bet to dar nepakanka, prieš mus dar eilė darbų, kurių neatlikę negalime pasakyti, kad mūsų darbas laimingai baigtas.

KAS DAR REIKIA PADARYTI

Reikia mažiausia dar 8,000 lietuvių atgabenti iš Vokietijos. Italijos ir Austrijos. Iki tas bus padaryta, juos reikia aprūpinti maistu, drabužiais, vaistais ir kitais reikalingais daiktai. Mes turime jiems parūpinti darbo ir buto garantijas ir apmali, pagelbėti jiems įsikurti čia Amerikoje. Mūsų atstovai Europoje turi jiems pagelbėti atlikti įvairius formalumus, išaisinti nesupratimus, reikalui esant, juos užtarti ir kuo galima jiems pagelbėti, su tais reikalais surišta labai daug darbo, daug rūpesčio ir išlaidų.

Kaip nesistengsime, visų lietuvių iš Vokietijos ir kitų kraštų negalėsime atgabenti į Amerikos Jungtines Valstybes. Tokių bus suvirš 3,000. Jau dabar dedamos pastangos, kad visi pasilikusieji Vokietijoje ir Austrijoje lietuvių butų apgyvendinti vienoje vietoje, ar bent vienoje apylinkėje. Tas palengvintų jų šelpimą ir globą ir pagerintų jų materialį ir moralį buvį.

Kiekvienas gyvas lietuvis, šia-pus geležinės uždangos turi būti branginamas, saugojamas ir globojamas Lietuvos atstatymui, nes anapus tos uždangos, Lietuvoje labai mažai jų beliko.

Pasilikusieji Vokietijoje tarpe bus ligoniai, invalidai, seneliai, našlės su mažais vaikučiais ir kiti, kurie negalėjo kvalifikuoti imigracijai. Jų priežiūrai reikės nemažai pinigų ir darbo; vien maisto produktų reikės apie 150,000 svarų mėnesiui, neskaityt vaistų, drabužių ir kitų reikmenų, nes I.R.O. netrukus likviduos ir tų nelaimingųjų priežiūrą ir globą paves vokiečiams ir savoms šalpos organizacijoms. Kas su jais daryti? Palikti juos likimui? Atiduoti juos svetimiems? Ne, to mes negalime toleruoti! Mūsų sąžinė ir savigarba to neleidžia! To negalime daryti, ypač dabar, kada lietuvių eilės Amerikoje stiprėja ir auga. Pasilikusius vargą vargti Vokietijoje taip pat turime sustiprinti materialiai ir dvasiniais. Mūsų pajėgumas tegul buna jų stiprybė, tegul jie jaučia ir žino, kad jų broliai ir sesės Amerikoje, dabar, susilaukė naujų jamų jėgų, visi, kaip vienas pasiryžę neužmiršti pasilikusių. Tegul jie žino, kad lietuvių Amerikoje ir kitose pasaulio valstybėse niekadus neužmirsi ir neišsivadės savųjų nelaimėje. Neužmirškime, kad tų nelaimingųjų, palyginti, nedaug, o darbingųjų ir pajėgiųjų lietuvių skaičius visur labai žymiai padaugėjo. Tos daugumos pareiga dabar ištiesiti pagalbą ranką tai mažumai, kuri ne savo noru pateko į vargingą, be ateities gyvenimą. Tegul jie žino, kad jie mums lygiai brangūs ir reikalingi, kaip visi geri lietuvių.

To siekdamas, Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, pradėdam šiu metų geguž. 1 d. skelbia didelį aukų rinkimo ir BALF organizacijos sustiprinimo vaju. BALF vadovybė šiuo maloniai kviečia visus BALF

vo kariuomenę puolimui Indijos. Finansavimas gelžkelių eis per pono Dean Acheson rankas. Jisai gaus dešimtą nuošimtį aukso veršio komiso. Matote kur slepiasi patriotizmas ir "kovojimas" su septyniais punktais prieš Staliną.

T. J. Kučinskis

skyrus, Amerikos lietuvių organizacijos ir visuomenės veikėjus priitariančius lietuvių šalpos darbiui, tuojuo fntis darbo sukelti lėšų lietuvių šalpos, imigracijos ir įkurdinimo reikalams. Ruoškite viešas rinkliavas gatvėse ir namuose, ruoškite pramogas, koncertus, sporto žaidimus, įvairius didesnius ir mažesnius pobuvius, kurių pelną skirkite lietuvių šalpos reikalui. Kur yra BALF skyriai, sustiprinkime juos naujais nariais, kur tokių skyrių nėra, organizuokime juos, į bendrą darbą įtraukime visas lietuviškas organizacijas, veikėjus ir visuomenę!

BALF DIREK. VALDYBA:
Kan. Prof. J.B. Koncius, Pirm. Antanas A. Olis, Vice-pirm. Juozas Boley, Vice-pirm. Alena Devenis, Vice-pirm. Bronė Spudis, Vice-pirm. Nora M. Gugis, Sekr. A. S. Trečiokas, Išdin. Stephen Bredes, Fin. Sekr.

Bainbridge Colby Mirus Atsiminimai

Man prisimena 1920 metais, kada galingas Colby valdė Amerikos kraštą Washingtone, sėdėdamas Valstijos Departamente. Prezidentui Woodrow Wilson sergant, tuo metu Lietuvos Nepriklausomybės padėtis kabojė ant svarstyklių. Colby daug prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės gelbėjimo.

Rugsėjo mėnesį 1920 m., lenkų legijonų kareiviai briovėsi per Suvalkią, lauzydami tarptautines teises, tikslu užgrobti visą Lietuvą. Lietuvos atstovybė Washingtone buvo bejėgė, nes valdžios durys del lietuvių buvo uždarytos. Lenkai gi, po vadovystė muziko I. Paderavskio, melagingai skriaudė politikoj Lietuvos reikalus. Lietuvos padėtis labai rimta. Ką daryti?

Tuomet New Jersey Lietuvių Taryba žutbut nieko nelaukus šaukė susirinkimą siųsti sąvo atstovus į Washingtoną, reikalauti iš Amerikos valdžios pagelbos Lietuvai. Taryba nutarė kreiptis pas kongreso atstovą Chandler, Colby gerą draugą ir pasiuntė tris atstovus vykti į Washingtoną. Vincą Ambrozevičių, Juozą Kralikauską ir Vladą Leščinską. Amerikos spaudoje buvo pagarsinta ir atstovai išvyko į Washingtoną.

Washingtono delegatai atsilankė į Lietuvos atstovybę ir pranešė jiems apie savo misiją Washingtone, jog nori gauti valdžios pagalbą Lietuvai. Atstovybė abejojo ar pasiseks mūsų misijai. Kada Colby raštinė buvo atidaroma, tuo pat laiku kongresmonas Chandler su lietuviams atstovais buvo tenais ir jie pirmieji buvo įleisti. Colby išklaušė lietuvių skundą prieš lenkus. Jis pasiuntė protesto notą lenkams per savo Amerikos ambasadorių pono Gibbons, Warsuvoj ir sustabdė lenkų veržimąsi gilyn į Suvalkią.

Šis mūsų misijos atsilankymas Valstybės Departamente buvo paskelbtas Washingtono spaudoje ir perleistas per United Press. Pono Colby gyvenimo drama yra surišta su mūsų tautos nepriklausomybės istorija. Ponas B. Colby buvo didelis priešas Rusijos bolševikų valdžiai ir jų nepripažino. V. Ambrozevičius

K. B-NIS

NACIŲ NAGUOSE

Pakliuvo kartą pas mus lengvos formos pamišėlis, vokiečiai. Tada jau buvo tikra nelaimė. Senis su juo net ir naktimis mušdavosi. Pavakare prispaudė pamišėlių gamtos reikalai. Be ceremonijų už kelnių ir ant kibiro. Senis neduot! (Mes visi stengėmės sunkesnius uždavinius atlikti išvieteje per valymo pertraukas. Tai buvo vokiškų celių privilegija). Pamišėlis neklausė, ir prasidėjo peštynės. Vaizdas buvo tragiškai komiškas, nes pamišėlis kariavo su numukusiomis kelnėmis. Vis delto senis nugulėjo. Kas įdomiausia, kad pamišėlio kiton celėn neišmetė, nes jis buvo vokiečiai. Vėliau išgabeno į koncentracijos stovyklą.

Jo vieton atvyko jaunas čekas. Pakliuvo už flirtą su vokiečiais. Pagal vokiečių nacių įstatymus svetimsaliai negalėjo flirtuoti su vokiečiais. Jis buvo vienos vokiečių moters meilužis; naudojosi jos įvairiomis dovanomis, drabužiais ir k. Buvo labai išimylėjęs ir net verkdamas celėje. Jo numylėtinė irgi sykiu kalėjiman buvo atgabenta. Parupo vargšeliui per langą užmezgti ryšį arba bent per durų plyšėlį pamatyti, bet senis neleisdžia. Pasigilėjau čeko ir pamokiau jį senį apstatyti. Patariau papolitikuoti ir priversti senį išsiplėpti politiniais klausimais. Porai dienų praslinkus, tikrai pruselis išsiplėpė, ir čekas turėjo jį užuodegos. Jaunas romantikas ėmė medžioti savo meilužę ir per durų skylutę ir per langą. Senis duko, bet čekas nekrepė dėmesio ir pagrasino:

—Jei išdrįsi mane skusti, bus ir tau blogai. Laikyk snukį už dantų! Esi Reicho išdavikas! Policija su tavim apsidirbs.

Vokiečiai aprimo, bet kažką pikta planavo. Tuo tarpu čekas išgirdo meilužės balsą (Moterys koridoriuose plaudavo grindis), ėmė signalizuoti ir pagaliau susišnekėjo. Čekas netvėrė džiaugsmu. Džiaugsmo ašaros riedėjo, kaip mažam vaikui. Susidomėjau jo mylimos veidu: kas gi per padaras, kad taip smarkiai galvą apuko jaunam čekui? Paprašiau, kad leistų pasižiūrėti į jo gražuolę. Net apstulbau pamatęs: prie langelio prisiglaudė maža drūta esybė apie 35 metų amžiaus; pro kreivus išsikišusius dantis išlindęs platus liežuvis tarė švepluodamas neiškišius žodžius, nes jau poros dantų nebebuvo; veidas buvo gerokai pergyvenimų išvagotas. Keistos tos meilės paslaptys, kad tokia giltinė jauną gražų vyrą į savo pinkles pačiuo! Bent po poros savaičių jį pašaukia tardyti. Jam meilužė žadėjo pati tuoj išivaduoti ir jį išlaisvinti. Taigi ėjo džiaugdamasis. Koks didelis buvo mūsų nustebimas, kai jis grįžęs krito ant lovos ir ėmė raudoti, pagaliau keikti. Kiek apsiraminęs, ėmė man pasakoti:

—Išivaizduokit mano padėtį! Aš del jos patekau čia, ją mylėjau, turėjau vilties, kad mane paleis, kai bus laisva, o ji "sakra" (toks vokiečių keiksmas)...

—Čekas nebaigęs vėl prapliupo ašaromis. Atsipeikėjęs tęsė:

—Ji cholera kitą mylėjo! Tas kitas sykiu su manimi buvo tardomas. Ir žinot kas jis buvo: Mano draugas, su kuriuo kartu gyvenau! Jis mano akivaizdoje policijai prisipažino.

Keletą dienų nervinos, vėliau nurimo, net dainuoti bandė. Mudu su juo kalbėdavome čekiškai. Senis to negalėdavo pernešti. Kaip gi gali svetimsaliai kalbėtis, kad jis nesuprastų! Taigi užprotestuoja. Po kurio laiko čekas dingio kitame kalėjimo skyriuje Vokiečiai padarė savo, šį kartą slaptai, niekam negirdint.

Su manimi jis buvo santuresnis, nors pradžioje ir bandė primesti savo valią. Jo įžuliai taktikai aš priešindavausi šaltomis pastabomis arba visiškai tyla. Kai budavo geresnė nuotaika, net maistu pasidalindavome. Jo namiškiai kas savaitę šį tą atnešdavo. Kai jau visiškai įkyrėjo ir buvo proga, pats pasiprašiau į kitą celę. Senis labai išžiūdė.

Už romantiškas nuodėmes šiame kalėjime sėdėjo bent 10% visų kalinių. Čia švaistėsi 5 vaikų motina vokiečių, 70 metų senis už mažametę mergaitę, jaunas ukrainietis su savo gražia vokiečių gretimoje celėje telegrafuodavosi ir net kauniečių lietuvių po-

teriuo, atgaileidama už pigiai švaistytas šypsenas. Paskutiniu metu artimiausios šios mano celės bendras buvo jaunas pirklys iš Berlyno. Sėdėjo už užsienio radio žinių klausimą drauge su savo žmona. Ilgainiui žmoną paleido, ir ji jam atnešė keletą kepalėlių duonos, dešros, mėsos, sviesto ir k. Prekybininkas šventė tikras Velykas. Mus, deja, pamiršo ir vos tik po trupinuką davė paragauti. Celėje buvome tryse. Tas trečiasis, nutaikęs momentą, pats pasiėmė "turtuolio" skanumynų. Kilo nesusipratimas. Dabar prekybininkas nutarė pats viską suvalgyti ir atgaivinti nusilpusias jėgas. Per dieną valgė bent 10 kartų. Kada jau maistas ėjo galop, smaguriautojas staiga pajuto negalįs valdyti kojų, nei rankų. Skausmai ėmė raižyti kūną. Taip truko kokios 3 dienas. Mes privalėjome besotį nešioti ant puodo ir slaugyti. Vėliau ir jėgų neteko, ir fronto nesulaukė ir žmona žadėto maisto neatnešė. Ir vėl reikėjo vergšeliui susispausti ir aimanuoti. Nepaprastai sunku alkanam taupyti. Vis delto aš išsilaukiau. Kai gaudavau kiek, pavaišindavau draugus, o kitą paskirstydavau savaitei arba dviem. Kartą žmona atnešė bulvinių "cepelinų". Aš juos išlaikiau 10 dienų ir kasdien suvalgydavau tik po vieną, nors skilvis ir smarkias pretenzijas reiškė. Turėjau lietuviškų lašinių gabalėlių, kurį rupestingai taupiau dar juodesnei dienai. Negailestinga valytoja rado ir sudorojo. Pikta buvo, bet... valgyt visi nori.

Kontrabandos keliu gavau pora vokiškų romanų ir žodyną. Bandžiau mokytis, net rašinėti. Kaip tik ilgiau susikaupdavau, galva svaigdavu, ir turėdavau mesti "studijas". Nusiskusti labai sunkiai prisipašydavome. Nebuvo nei priemonių, nei muilo. Man iš namų pristatė kiek muilo, tai ir su kitais pasidalindavau. Korespondencija palaikydavau popieruikais. Jūs paslėpdavau marškinių arba kelnių siulėse ir, kai keisdavau baltinius, įduodavau. Taip gerai paslėpdavau, kad kai kuriuos tik pabėgęs radau nesurastus. Celėje buvo sausa ir nešalta. Tik oras buvo sunkus, nes senis vokiečiai neleidavo kiek reikiant langelių atidaryti. Turint galvoje, kad celėje tekdavo gamtos reikalus atlikti ir kad vokiečių tautinis paprotys leidžia visai garsiai akivaizdoje svetimų žmonių skilvio perkuniją poaifiuoti, oras celėje dažnai budavo labai sunkus. Pasivaikščioti visai neišleisdavo. Kiek celės takelis leido, tiek ir užteko. Kai kada valymo metu atsikvėpdavo koridoriuje. Kankydavo bausis tyro oro ilgesys!

Aliarmo metu mus palikdavo ramybėje, tik duris atrakinėdavo ir palikdavo užskleistas. Kasdien bent po du aliarmo budavo. Savijauta tokiu metu buvo prasta, nes nelaimės metu niekas rankos neištiesė. Tokiais atvejais net su šautuvais kalėjimas apsaugojamas, kad kaliniai nepabėgtų. Kada jau frontas buvo bent už 30 kilometrų. Lėktuvai kaip šaranciai pro pat pastoges skraidė. Jausmas buvo nepavydėtinas. Karo naujienas iš naujų kalinių sužinodavome. Kalinys Fus iš Augsburgio gundė mane pabėgti. Turėjo parengęs planą, bet jis buvo nerimtas, todėl neprisidėjo. Butų reikėję vieną vachmistrą užsmaugti ir per policijos raštinę prasiskverbt. Man pasirodė planas nešvarus ir rizikingas. Mažiausias nepasisekimas, ir tektų gyvybę apmokėti.

Administracija buvo nepaprastai šiurkšti, tarnautojai nervuoti. Per Naujus Metus sunus atvažiavo. Man įdavė tik baltinius, truputį maisto. Aš su ašaromis akyse prašiau leisti pasimatyti. Net į kalėjimo koridorių buvau įleistas (švenčių nuotaikos proga pasinaudojau). Kai prasidarė durys, pamačiau sunų už grotų apsiverkusių ir laukiantį manęs. Ėmiau prašyti kalėjimo viršininką:

—Leiskit pone, viršininke, nors pabučiuoti, su naujais metais pasveikinti...

—Raus!—suriko viršininkas ir trenkė kumščiu į krutinę. Nepasirengęs tokiam smugiui, atsitrenkiau į sieną. Skausmas suspaudė širdį. Moralinio skausmo apsvaigintas, kopiau sunkiais žingsniais į celę... Vargšas našlaitis, tėvo nematęs važiuos namo su skaudančia širdele. Panašių nesekmingų vizitų buta ir daugiau. Gestapas sunkiai leidavo lankyti areštuotuosius.

(Bus daugiau)

KINTA ŽEMES KLIMATAS

Keisti dalykai dedasi ne tik vaiduose paskendusioji žmonių, bet ir ant mūsų mielos žemės. Geologai ir kitų sričių mokslininkai ir vėl ruošia ekspedijas, šarvuojasi į frankias, kad prasiskverbtų pro paslaptis dengiančius žemės polius. Tuent, per keliolika paskutinių metų švedų profesorius Hans Ahlman rinkdamas duomenis pastebėjo, kad Arkties regiono (šiaurės poliaus sritys) klimatas žymiai pagerėjo—pasidarė šiltesnis. Pasikeitimas vyksta vos pastebimai, tačiau tikrai nustatyta, kad šiaurės juroje ledo kalnų kiekis ir dydis sumažėjo. Pav., Vakarų Spitzbergeno sritys yra prienamos laivinkystei dabar—septynis mėnesius per metus, vietoje ankščiau buvusių trijų. Taip pat nuolat įsalsios žemės riba tiek Sibire tiek šiaurinėje Skandinavijoje pasitraukė į šiaurę. Suomijos ir Švedijos šiaurėje miškininkystės ir žemės ūkio sąlygos žymiai pagerėjo. Juroje pastebėta, kad tam tikros žuvų rūšys šiandien sutinkamos žymiai toliau į šiaurę negu prieš keliasdešimt metų. Menkė šiandien yra svarbiausias maisto šaltinis Grenlandijos gyventojui, gi prieš penkiasdešimt metų menkė buvo retenybė tuose vandenyse. Sie reiškiniai vertia tikėti, kad šiaurės poliaus regione klimatas keičiasi—eina šiltyn. Jei tas pats būtų ir pietų poliaus regione—Antarktyje, būtų galima padaryti išvada, kad visos žemės klimatas eina šiltyn. Naujaisiu amžiu 500 metų "mažasis ledinis amžius" yra jau pasibaigęs ir maždaug nuo 1920 metų vyksta nuolatinis atšilimas.

Argumentai remiami fakto, kad šiaurės ledynai, kuris laikas palengva, bet sistemingai "atsitraukia", mažėja ir tirpsta. Pav., Islandijoje nutirpę ledų kalnų plotai jau apnuogino laukus, kur pirmieji vikingų kolonistai buvo įrengę kulturingus ūkius, tačiau per paskutinius 600 metų juos buvo užslėnę ir užglėdę ledų kalnai (gletčeriai). Skandinavijoje (Švedijoje ir Norvegijoje), kur ledai per pėreitus du šimtmečius buvo plačiai užglė, nuo 1910 m. pastebimas nuolatinis ledų tirpimas bei "pasitraukimas". Aliaskoje ledynai traukiasi vidutiniškai po 400 metrų per metus.

Šiaurės ledynai dar daugiau sutirpo iš storumo negu iš platumo. Atrodo, kad jie pradėjo tirpti maždaug prieš šešiasdešimt metų. Naujaisiu pasikeitimų istorija su jurų pakraščiais visiškai derinasi su glaciologų (ledų tyrinėtojų) atradimais, kas leido nustatyti, kad didėjantis atmosferinė cirkuliacija šiaurės Atlante yra betarpinė klimato pagerėjimo priežastis. Šiltesnis bei suresnis vanduo iš Atlanto pradeda gausiau plaukti į Norvegijos jurą ir Špicbergeno vandenį. Per paskutinius 40 metų Poliarinės jūros ledo storumas suplonėjo visu trečdaliu, ir tokiu pat mastu sumažėjo ledinių grūstys. Įtikiną yra ir biologiniai argumentai. Miežių kultūra vis labiau plinta Islandijoje, o Švedijoje ir Suomijoje žemės ūkio kultūra vis aukščiau ir aukščiau siekia į kalnus. Didėjanti saulės radiacija (spinduliavimas) yra tų klimatinų pakitimų paaiškinimas, nors kas tokias periodines saulės spinduliavimo variacijas iššaukia, dabar turime paaiškinti nėra pakankami. Trumpai prieš karą, vokiečių ekspedicija, parvykusi iš antarkties, parvežė įdomių nuotraukų, rodančių, kad šiam milžiniškam, ledynais padengtam kontinento yra oazė be ledo. Tą pat pastebėjo ir amerikietis admiralas Byrd savo garsioje ekspedicijoje. Naujai ruošiamoji ekspedicija, organizuojama norvegų, britų, švedų poliarinių institutų pastangomis, vadovaujant norvegų prof. Harold Svedrup, ryžtasi pirmoje eilėje iširti tą klausimą. Jų tikslas pasiekti sunkiai prieinamą Karalienės Maund žemę Antarktyje. Tada ten pasilikę keturiolikos asmenų ekspedicija vadovaujama norvegų kapitono John iGlaever iki 1952 m. pavasario ir surinktų reikiamus duomenis. Iš Antarkties bazės šia ekspedicijai dar teks keliauti apie 700—800 kilometrų, kad pasiektų pastebėtąsias ledo oazes, kur dar žmogus nėra žengęs žingsnio. Šalia klimatinų tyrinėjimų, ši ekspedicija kreips dėmesį ir į žemės turtus. Urano pakolkas Antarktyje dar neužtikta.

Kokios gi žemės klimato keitimosi perspektyvos žiurint iš geologiško požiūrio. Apskritai, yra nustatyta, kad žemės klimatas visą laiką yra buvęs daug šiltesnis negu dabar. Tajiau laikas nuo laiko dalis žemės paviršiaus yra padengiama ledynais. Priežtstys šiandien dar nėra nustatytos, yra įvairių teorijų, kaip pav., žemės ašies keitimas, atmosferos cheminės sudėties pakitėjimas ir tt. Tačiau

Mokslo Kampelis

šios teorijos neatlaiko kritikos. Tvirčiausiai stovinti teorija yra, kad saulėje įvyksta tam tikri pasikeitimai, didesniu mastu, negu mums pastebimos saulės dėmės. Ta nuomonė yra paremta fakto, kad ir žemės viduje kas 200 milijonų metų vyksta vadinami orogeniniai (kalnus gimdantys) ciklai. Saulės vidujinių pakitėjimų išdavoje kinta išspinduliuojamos šilumos kiekis, nuo ko ir priklauso žemės klimatas.

Kaip jau minėta, žemės klimatas, apskritai, yra žymiai šiltesnis negu dabar ir šalti laikotarpiai yra išimtinai istorijoje. Tokiu laikotarpiu laikyti paskutinį milijoną metų, laikotarpis yra buvę keturios gadyinės, kurias sekė maždaug 75,000—300,000 metų ilgumo šiltesnis tarpai. Paskutinė ledynų gadyinė buvo labai neseniai—prieš 25,000 metų ir žemės polių ledynai yra kaip tik tos gadyinės liekanos—rodančios, kad mesdar tebegyvenam perėjimam laikotarpiu. Po pastarojo gali sekti ar tai nauja ledynų gadyinė ar šiltesnis laikotarpis. Pastaruoju atveju ledynų gadyinės pasibaigtų ir žemė sugrįžtų prie savo normalaus klimato. Tai reiškia žemės paviršiuje esančio ledo ir sniego ištirpimą, kuriuo atveju jurų ir okeanų lygis pakiltų apie 30 metrų ir apsemtų dalį kontinentų. Pranyktų tada New Yorkas, Londonas, Olandija ir daugelis kitų kraštų. Atrodo, kad tikrai žemės klimato raida galės nustatyti tik dabarties ir ateities amžių stebėjimai.

(BL ir Pr.)

Lietuvių Surašymo Klausimu

Cenzo Biuras Davė

Patvarkymą Tarnautojams

ALT Vykdomasis Komitetas

yra gavęs iš Bureau of the Census, Washington, D. C. atsakymą į š. m. balandžio mėn. 11 d. telegramą, kurioje buvo iškeltas nesu-

prantamas kai kurių gyventojų surašinėtojų nusistatymas žymėti Rusiją, kaip Lietuvoje gimusių JAV gyventojų gimimo vietą ir buvo prašyta duoti aiškias instrukcijas gyventojų surašymo personalui visame krašte, kad tokiom klaidom butų užkirstas kelias.

Cenzo Biuras į ALT telegdamą nedelsiant reagavo ir balandžio mėn. 13 d. visam gyventojų surašymo aparatui krašte išsiuntinėjo instrukciją (17 Cenzus Technical Memorandum No. 23), kad Lietuva turi būti nurodyta, kaip atsakymas į surašymo lapo klausimus 13 ir 25, jei apklausiamasis taip nurodo. Ši instrukcija gavo visi gyventojų surašymo sričių ir rajonų viršininkai ir techniniai instruktoriai.

Reikia tikėtis, kad Cenzo Biuro tarnautojai, gavę tokį paaiškinimą iš Washingtono, liovėsi žymėję "Rusija", kaip lietuvių gimimo vietą. Gal būt, jie atitaisys ir klaidas, kurios gyventojų surašymo pradžioje buvo daromos.

ALT Sekretoriatas

Progressas Ir Sabotažas

Kasdien buna gyvenime, ir kaip su juo orientuotis? Ar lietuviai yra liuosi nuo to? Skaityk "Lietuvių Naujienos" kas mėnesį, kaina \$1.00 metams.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th Street, Philadelphia 6, Pa.

EGLUTEI, MANO LINKĖJIMAI

Ei! Eglutė! Eglutė! esu graži,—jauna... Plazdi, tarsi žyburėlis, kaip saulėta diena. Lietuviškais parėdėliais lig sesė kasota: Prakilni ir pavyzdinga, trauki kai į puotą.

Oi! Eglute, patraukinga, žalia, ir šakota—Savoms spalvoms ypatinga, aukšta ir turtinga. Su skojalais apsikaišius žaviais ir naudingais, Vis bujoji, tobulėji, su grūdais vaisingais...

Į karštų širdžių jaunimą elekysrą teiki, Prie tavosios krutinėlės visiems glaustis reikia. Sutilpsim po tavo glėbiu džiugauti ir tarpti—Atmenant, kaip be tėvynės kitur tenka vargti.

Tvirtai drutink šaknis, gylink! dailink liemenėlių Buk žali, kaip žalia ruta prabočių darželyje... Šio gyvenimo žygiuotei su apžvalga brieški! Vis, lietuviškąją dviasią kožnam kiemui neški.

Oi! Eglute, Eglutė! bujok! gremoruoki Nuolatos, raudoną, žalia, gelsvą spalvą duoki. Buk Aisčiams tu simbolinga, kelrodžių garbingu, Kad lietuis, kur tik butų—butų paskemingu.

Maloningoji Eglute, buk gyva pažangiai,—Lai kiekvienas tave skaito ir tvirtėja daigiai. Auklėk, brendink į kilnybę, to dabar mums reikia—Grįšim Arais į Lietuvą, nesnauskim šiam laikui.

Esi prieglobstys šiuo laiku naujų vykrių spēkų, Grakštink dvasią, judink širdis brangių mūsų vaikų. Tad Eglutė, prieglobstinga—gyvuok, tvirtėk, auki! Aukso, svetimoji žemeleji usnis žvalai rauki...

Liaupsiant, drutinki jaunimą su šventa pareiga, Skiepink patriotiškumą, lietuviųstės daigą... Legalinga ir loginga maldaukime Dievo, Kad netrukė, kad sugrįžtum į Lietuvos pievą.

Geras Dieve! laimink, laimink! leisk ką reik suprasti, Duok pastovią laisvės buitį ko greičiausiai rasti. Laikas, metai, bėga, bėga! bėgam ir mes kartu—Prie Gedymino kalnelio, Vytautiniū vardu.

Su atspariomis sielomis seni, jauni lygiai! Prie Eglutės krutinėlės glaustis meiliai, staigiai. Tad šaknėk, plėtek Eglute, augti tau padėsime Lietuvą tėvynę savo išlaisvint galėsim.

A. J. JOKUBAITIS

Kovo 26 d. 1950 m., Brookline, Mass.

ENGLISH SECTION

THEY SAID

Paul G. Hoffman, Economic Cooperation Administrator, in a letter to Senator H. Alexander Smith of New Jersey, on the need of closing Europe's dollar gap:

"There are only two sound ways of closing Europe's dollar gap. They are by reducing requirements for dollar imports through building up economical sources of supply in Europe itself and in other non-dollar areas; and by increasing Europe's dollar earnings through direct or triangular trade. This means of course that we must sell less to and buy more from Europe. There is little appeal in such a program, but if we do not sell less and buy more, we must either continue our aid or see the European economy placed in grave danger, which, in turn, would seriously endanger our own prosperity and security".

General Omar N. Bradley, chairman of the Joint Chiefs of Staff, at Chicago, in his first public speech since the conference with North Atlantic Pact military leaders on a plan for the defense of Western Europe:

"... The North Atlantic Treaty defensive plans might require from us a greater air force, a greater navy than we ourselves would normally be willing to provide. With such an agreement, of course, a small bit of sovereignty is

relinquished. But when I think that national pride and sovereignty are often paid for with the life and blood of soldiers, I feel we must accept the more difficult alternative which comes with this joining of hands in collective defense".

President Dwight D. Eisenhower, of Columbia University, at the first of a series of lectures dedicated to the cause of international peace:

"Only by deliberate lies can the propagandists—foreign or domestic—stretch our arms program into more than the reasonable posture of defense that General Washington urged on his countrymen. And the heads of state everywhere, even the most suspicious and fearful, know that it is below even that level. Our processes are open to the inspection of all—we spend hardly a dollar or add a platoon to the military establishment without long and public debate".

Mrs. Eleanor Roosevelt, newly re-elected chairman of the United Nations Commission on Human Rights, speaking at Lake Success:

"I would like to say on behalf of the United States that it is both unfortunate and inappropriate for the Soviet and, I gather, the

A stock Mercury convertible driven by Benson Ford (right), vice-president of Ford Motor Company and general manager of the Lincoln-Mercury division, will pace the 34th International 500-Mile Race at Indianapolis, May 30. Wilbur Shaw (left), three-time winner of the 500 mile race and now president and general manager of the Indianapolis Speedway, will ride with Mr. Ford as passenger. In announcing the selection of Mercury to pace this year's race, Mr. Shaw said that Mercury had made an important contribution to the advancement of the automotive industry in winning the recent Grand Canyon Economy run with the remarkable average of 26.52 ton miles per gallon of fuel.

LIETUVIAI PRANCUZIJOJE

(Rašo T. J. Kubilius, S. J., buvęs lietuvių katalikų misijos Prancuzijoje rektorius.)

Labai džiaugiuosi, kad vos tik atvažiuojant į Ameriką, galėjau aplankyti BALF centrą ir išreikšti jam gilią padėką savo ir tų vardų, kuriuos galėjome ir dar galime sušelpiti jo dėka. Ta pačia proga norėčiau išreikšti ir visiems lietuviams Amerikoje labai nuoširdų padėkos žodį už aukas daiktais ir pinigais, kurie mums padėjo išgelbėti ne vieną tautietį nuo didesnio vargo, kartais nuo ligos ir net nuo mirties. Budamas Prancuzijoje jau nuo pirmųjų pokarinių metų prisidėjau prie lietuvių pabėgėlių ir istremtųjų šelpimo darbo. Didžiausiam varge buvo lietuvių patekę į belaisvę. Jų kai kurie mirė tiesiog badu 1946 metais. BALFo pasiūstos aukos ir Tarpautinio Raudonojo Kryžiaus suteikta pagalba padėjo ištraukti iš mirties ne vieną mūsų jaunuolį. Bet skurdas ir tarpe pabėgusių bei vokiečių atvežtų darbas buvo didelis. Darbo gauti Prancuzijoje buvo labai sunki ir uždarius menkas. Be to pabėgėlių tarpe buvo daug darbiu nebetinkančių žmonių. Gyveno žmonės susikimšę. Viename mažyčiame, keturių metrų kambaryje, kartais visa šeima keturių ar penkių asmenų turi gyventi. Bet laikas bėga, gyvenimas pasidarė normalus. Tie, kurie dirbti gali, susirado šio kio darbo. Daugelis jau išemigravo, kiti laukia ir galės neužilgo išvažiuoti. Taigi, čia

esančiam, atrodytų, kad šiandien aukos jau neberekalingos, karą padarytos žaizdos užgijo ir kiekvienas gali sau duoną užsidirbti. Dėja, taip nėra. Prancuzijoje yra dar apie 600 lietuvių ir gal apie 200 legionierių. Labai maža dalis iš jų yra įsikurušiu šiek tiek geriau, didžiama gyvena diena iš dienos ir dalis jų yra tikrame skurde. Pirmoje vietoje pagalbos yra reikalingi žmonės, kurie nebegaali dirbti dėl senatvės, dėl ligos ir jokio socialinio apdraudimo, kaip pabėgėliai neturi. Pav. toki senutė Gasunienė, virš 75 metų amžiaus, bemaž akla su savo sergančia dukterimi gyvena tiesiog po stogu, mažame kambaryje, kur nėra nei elektros šviesos, nei gazo, nei vandens, nei pečiaus ar kitos galimybės pasišildyti. Kitas pavyzdys: Anelė Savickaitė 80 metų amž. praleidžia bent pusę metų sirgdama. Tokių pavyzdžių būtų čia galima pririnkti ir daugiau, bet inkmime net ir darbiu pajėgų žmogų, jeigu tik jo šeimos sąstata yra kiek nepalanki, jam, jo uždarbui ne užteks jokių būdų šeimos išmatinimui. Bendrai paėmus, gyvenimas Prancuzijoje yra sunkus. Tik vienam žmogui pragyventi i mėnesį reikia mažiausiai 15,000 frankų tuo tarpu darbininkas retai uždirba daugiau, kaip 17,000 frankų i mėnesį (apie \$50.). Iš jų sutaupti juodai dienai negali. Kelios dienos be darbo ir jis atsiduria varge. Pašalpos yra reikalingi taip pat studentai, kurie gauna tik 8,000 fr., stipendijos iš Entree-Aide Francaise. Kitaip jų sveikata nuo darbo ir badavimo nukentės, jeigu visai nesugrįš.

Ukrainian members of the Commission on Human Rights to withdraw from the work of this session of the Commission on Human Rights merely because the commission did not sustain (a) point of order. It is the view of the United States that each member of the United Nations must be prepared to accept the parliamentary decisions of the United Nations organs".

David E. Lilienthal, former chairman of the United States Atomic Energy Commission, at the Annual Convention of the American Association of School Administrators:

"... There can hardly be any doubt that a principal danger to the people of this democracy is that atomic energy in our own hands can result in weakening our own institutions of freedom. It is not the plotting and design of evildoers from within or without of which I now speak. I speak of a more subtle hazard, and an ancient one—a disregard of the injunction that the blessings of liberty are only for the vigilant, the eternally vigilant".

COAL OIL COKE

MES IRENGIAM BOILERIUS IR ALIEJAUS ŠILDYTUVUS

DOMESTIC FUELS, INC.

641 Cambridge Street

Call 5-6962 for Service

ASK ABOUT OUR BUDGET PLAN

LEONAS ORENTAS ROJUS

Apie gulimą bei poilsį nei nerupėjo. Gavęs raštį, kaip ir visi partizanai, užsidėjau jį ant rankovės ir skubinau pas draugus, pasirodyti ir pasigirti, kad jau ir aš partizanas... Einant į kalėjimo kiemą pro vartus, kur dar vis priiminėjo kalinius ir partizanus, ėjau lėtesniu žingsniu ir nedrąsiai, nes bijojau, kad neeis, bet, kai nieko nesakė, nuskubėjau ieškoti pažįstamų.

Pakalbėjęs su draugais, nutariau nueiti į kalėjimo rusų, kur enkavedistai kankindavo kalinius. Prie įėjimo į rusų stovėjo keli partizanai ir neleido eiti kaliniui, kad ko nors nesugadintų, nes norėjo padaryti nuotraukų, įrodymui rusų žiaurumų. Visgi mane praleido ir aš nrlpau žemyn. Čia jau radau kelis kalinius—partizanus apžiūrinėjant viską. Pirmiausia jie mane nuvedė prie vieno durų, kur degė trys raudonos šviesos. Atidarė duris. Man net plaukai atsistojo ant galvos. Keletas kalinių gulėjo negyvi ant grindų. Jų pažinti nebuvo galima, nes, nuo šaudymo į galvą, buvo suskaldytas visas veidas ir ištaškyti smegenys... sienos buvo labai sušaudytos ir aptaškytos kraujuais. ... Suspaudžiau rankoje šautrą, kad net pirštai suskaudėjo ir čia pat mintyje prisiekiau: kol bus pasaulyje komunizmas, kovosiu su juo visomis priemonėmis, visur, nors reiktų ir gyvybę paaukoti!

Kadangi kiti partizanai—kaliniai jau buvo beveik viską apžiūrėję, jie man rodė. Pamačiau, kaip į kameras prileidžiamas vandens; vienas enkavedistas atsisėdavo prie aparato, kuris buvo vidury kambary, ir paspausdavo sagutį. Tas sagutis įjungdavo elektrinę pompą, kuri pirmiausia nuleisdavo geležines duris, o paskui pradėdavo pompuoti vandenį. Grindyse buvo skylė, per kurią matėsi visą kambarį apačioje. Aišku, ir tas kalinys, kuris buvo nubautas kentėti šaltam vandenyje. Padarėm bandymą,— paspaudėm sagutį ir žiūrėjom per skylę į kambarį. Pirmiausia užsidegė antra raudona šviesa prie aparato (viena jau buvo), o paskui nusileido antros durys; tada vėl užgeso viena raudona šviesa ir pradėjo bėgti vanduo iš apačios į kamerą. Paspaudus antrą sagutį, vanduo nustojo bėgti, o kai pasukom rankeną, vanduo vėl išbėgo ir durys pakilo į viršų. Šitokių vandens kambarių buvo net kelios (skaičiausias dabar nebeprisimenu).

Nuėjom į kitą kambarį. —Sėsk—liepė man vienas draugas ir parodė kėdę. Virštos kėdės buvo kažkoks aparatas smailuma žemyn. Atsisėdau. Jis pradėjo mane raišioti prie tos kėdės. Pradžioj nesidaviau, bet, nūramintas, atsidaviau jo valiai. Jis pririšo rankas, kojas ir galvą taip, kad nei pajudėti negalėjau. Pririšęs, pasuko kažkokią rankeną. Pajutau, kad vandens lašai, maždaug kas pusę minutės, pradėdavo man kristi ant galvos. Pradžioj juokiais ir, pasėdėjęs apie dvidešimt minučių, liečiau paleisti, nes tik

galva buvo sušalpus, o jokių kankinimų nejauciaiu. —Palauk. Jei išbūsi dar dvidešimt minučių, tai sakysiu, jog tu esi didvyris!—atsakė draugas.

Nusijuokiau ir pasirįžau išbuti ne dvidešimt, o penkiasdešimt minučių. Dėja! neužilgo emė skaudėti galvą. Vis skaudžiau ir skaudžiau vandens lašai mušė į galvą. Pagaliau emė kaip su plaktuku daužyti. Dar po kelių minučių atrodė, jog su kuodu kas duoda į galvą. Ėmiau rėkti ne savo balsu. Draugai puolė mane atrišti, o aš maniau, kad sudurnavosiu tuo momentu. Blogiausia, kad jie nepagalvojo pirmiau išjungti mašiną, todėl lašai virs dar krito ant galvos ir baisiai daužė. Pagaliau atrišo. Galva užė ir buvo tokia sunki, kad bijojau, jog kaklas nelūžtų. Šiuo akimirksniu bučiau pasakęs viską, ką kankintojas būtų klausęs ir bučiau tikrai pasirašęs kiekvieną raštą, nors tuo raštu bučiau pasmerkęs net savo tėvus... Taip! Rusai yra "išradinę"..... Niekuomet savo gyvenime nebučiau tikėjęs, kad vandens lašai yra tokia baisi kankinimo priemonė. Tai komunizmo išradimas ir už tai reikia tikrai pagirti tėvą Staliną ir jo bernus...

Su skaudančia galva nuėjau pažiūrėti kitų kankinimo kambarių. Įėjus į vieną iš tokių kambarių, draugai vėl liepė sėstis į kėdę. Šį kartą nesisėdau. Draugai paaiškino, kad į kėdę galima įjungti elektrą, kuri neužmuša, bet labai kankina. Priešais kėdę buvo proektorius. Jis neveikė, nes draugai buvo sugadinę. Bet kitą dieną, apžiūradami NKVD namo rusis, radom daug kankinimo priemonių ir tokią pat lemą. Ją įjungę nustebom, kad tokią didelę šviesą duoda. Pasirodė, kad šita lempos šviesa labiau kankina, negu kojų deginimas su įkaifintom geležim. Tai išbandė kitas draugas (tik ne aš!) ir manė, kad jis išeis tikrai iš proto, tokiu balsu emė šaukti...

Tai dar ne visas mūsų rastos kankinimo priemonės. Radom įrankių nagam plėšyti nuo pirštų, elektrinių įrankių deginimui kojų padams ir kitoms kuno dalims. Daugelio įrankių visai nesupratom, ką su jais daryti. Jei kas gerbia komunizmą, tai turėtų gerbti vien tik už šituos įrengimus, nes šitokių kankinimo priemonių, manau, neturi nei viena kita pasaulio valstybė. Tik melu ir šitokiom priemonėm "tėvas Stalinas" išlaiko savo diktatūrą ir suvaldo žmones Rusijojei bei kituose okupuotuose kraštuose.

(PABAIGA)

Šio straipsnio tikslas buvo,— parodyti nežinantiesiems, koks yra komunizmas ir kaip jis viešpatauja. Žinoma, tai nėra pilnas komunizmo vaizdas. Čia tik mažytė dalelė to, kas vyksta už "geležinės uždangos". Šitie pergyvenimai yra tik vienas metų. Taigi tie, kurie kelis ir net keliasdešimt metų velka Stalino jungą, galėtų daug daugiau papasakoti.

Be to, aš nesu joks rašytojas ir tik atpasakojau pergyventus faktus, todėl ši istorija buvo gal per daug nuobod. Už tai skaitytojų atsiprašau!

LEONAS ORENTAS

Vietiniai ir Importuoti Gėrymai
Pristatomai i Namus

Edward Yanover's

PACKAGE STORE

Ulaiko TADCASTER ALŲ
\$2.75 už dėgę, plus už benkas,
Rusiška Degtinė—VODKA 100%
Ir kitus Alkoholinius Gėrymus

278 MILLBURY GATVĖS

MIRTIES KOLONA

Parašė
ANTANAS TOLIS
252 puslapiai
KAINA \$1.00

Su prisiuntimu \$1.25

Tą knygą galime gauti
AMERIKOS LIETUVIO
KNYGYNE
14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

PARSIDUODA

Šiomis dienomis galite gauti visus pirmiau ir dabar įgrajytus rekordus, kaip tai: Columbia, Viktor ir Continental recordus. Užėikite pasirinkti

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Kaip Tapti Amerikos Pilečiu?

Klausimai ir atsakymai an-ly ir lietuvių kalbomis. Dar ne-urintiems Amerikos pilietybės ypatingai naudinga knygelė. Kaina—25c, su prisiuntimu 35c.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Arthritis Pain

For quick, delightfully comforting help for aches and pains of Rheumatism, Arthritis, Neuritis, Lumbago, Sciatica, or Neuralgia try Remind. Works through the blood. First dose usually starts alleviating pain so you can work, enjoy life and sleep more comfortably. Get Remind at druggist today. Quick, complete satisfaction or money back guaranteed.

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the misery of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home—easy and simple.

SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

THE ELMO COMPANY
DEPT. 565
DAVENPORT, IOWA

KLUBO SKANDALAS

Klubo pirmininkas suaukė specialią susirinkimą, kad surasti biznio pinigų trukumą. Pasirodo, kad mūsų biznio vedėjai, "gerai" išmoko klubo biznį tvarkyti, apie aštuonis tukstančius dolerių duoda klubui, o už šešiolika tukstančių ištaria kad: pas mus viskas gerai. Nė ačiū nepasako. Ypatin-gai kurie visą baro biznį prižiūri ir tēmija kiekvieną savaitę, įplaukas, išplaukas kiek pelno liko, ir kiek turė-jo likti, per kelis metus, ne-pranešė nariams apie trukumą. Klubas turėjo pasamdyti C.P.A. ir užmokėti di-delius pinigus, kad surastų neteisingus vice-pirmininko raportus.

Stebėtina, kad mūsų komitetas ir Board Direkto-riai tokius raportus užgiria; pasirodo, kad ne tik tai vice pirmininkas ir gascadorius su klubo pinigais "pilkia žaidžia" (Play Ball), bet ir visas komitetas turi intere-są. Išrenkam komitetą, kad rupintųsi ir svarsty-tų klubo narių gerovę, bet ka-da išigauna į komitetą, vi-sai atžagariai veikia ne klubo gerovei, bet visiem rei-kalam.

Kaina už gėrimą pakelta nariam šimtą procentų dau-giau, kaip kada buvo, bet pinigų truksta. Cigaretės visam mieste parsiduoda už 22c, klubiečiai turi užmokė-ti 24c. Reiškia: kiti "rake-tieriai" pasinaudoja iš klubo narių. Klubo namo kam-bariai murzini, kaip nuodė-mė. Švaraus ukininko kar-vė protestą išneštų prieš to-

kį purvinumą, bet klubo na-mo komisijai "viskas gerai". Šie dalykai turėtų būti svarstomi klubo susirinki-me, bet dalykai taip klube pablogėjo, kad paprastas narys neturi progos klausimą iškelti. Vienas ar kitas komiteto narys pasistoja ant paskutinių kojų ir su baisėtinu balsu sušunka: "pas mus viskas gerai!!" Vi-si supranta, kad kaip ku-riem yra labai gerai, bet iš kitos pusės patėminus ne-labai skaniai kvepia.

Praslinko apie dveji me-tai, kaip užbaigtas klubo namo pertaisymas, bet ne-vienas neįžymom ir negirdė-jom, kiek viskas kainavo. Iš-rodė, kad nesuskaitomi tukstančiai, nes komitetas ir "pisoriai" jokiū būdu ne-gali suskaičiuoti.

Į visokias klubo komisi-jas apsiima žmonės, kurie apie dalyką, del ko jie iš-rinkti, mažiausio supratimo neturi, nesuprasdami darbo, žmogeliai dirba sun-kliai, bet jė darbas netiktai naudos klubui neatneša, daugiau bledės padaro. Pri-perka visokių gremėzdų, ku-rie niekur netinka nė virtu-vėn, nė baro kambariuose. Darbininkai yra tik tai darbininkai, o ne bartende-riai, gascadorius ir kiti dar-bininkai nesupranta barten-derio darbą, ir del jų nesu-pratimą darbo, kiekvienas narys, kuris geria, gauna kiekviename stikle ir stik-liukyje "Mickey Finn."

Vienas iš Seniausių Narių

Aušros Vartų Socialio Klubo Susirinkimas

Motery Socialio Klubo mė-nis susirinkimas buvo pirmininkaujant poniai V. Kieļienė. Po susirinkimo buvo Motinų Dienos minėji-mas, su užkandžiais ir pro-grama. Surengime progra-mos darbavosi sekančios: po-nia A. Galčienė; pagalbinin-kės, A. Antanavičienė, A. Kaliunienė, M. Mitrikienė, A. Mikolaitienė. Visos narės buvo patenkintos motinelių pagerbimo arbatėle ir nuo-širdžiai dėkojo komitetui. Daug buvo įvairių nutari-mų, apie parapijos jubilieji-nę vakarienę, kuri įvyks geg. 21, kaip 6 val. vakare ir apie pikniką birželio mėnesį. Lei-cestery ir daug kitų.

Korespondentė

LIETUVIAI
SKAITYKITE IR PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVI

DRAGIJŲ SUDEGINIS PIKNIKAS

Maironis parke jau prasi-dės piknikai šimet anksčiau. Bendras draugijų piknikas įvyks sekmdienį po piet, 1-mą val. gegužės 7, 1950 ir išsis ligi vėlai vakare. Mai-ronis parkas visiem gerai žinomas. Daug yra vietos del automobilių parkinimo ir visi kiti patogumai, bus įvairūs programos—muzi-ka ir dainos, dar bus galima išsilaimei gražių dovanų ir užkandžius pagamins narės šv. Petronėlės dr-jos—ham-burgers, šv. Onos, Hot Dogs, šv. Marijos Vardo—surių ir keptų vištų, Motery Socialis Kl. —Sun Shine Cakes, kurios bus iškepta per Tag-man's Bakery Shop. Motery Sąjungos nustebins visus ir šv. Vardo dr-ja—vyrai priims svečius ir visos kitos draugijos pagelbės. Taipgi

gėrimų yra visokių, kokius tik Amerikos bravarai išspaudžia. Visas pelnas yra skiriamas del Labdaringos Dr-jos, Maironio parko už-laikymo ir padengimo už Li-cense.

Kviečiam visus atsilanky-t nepaisant kokis oras bus —pastogės yra gana visiem, nežurint kas kur važinėja, kaip kalba, žodžiu sakant, kur busi kur ne, ant Mairo-nio parko visados geriausia smagiausia ir patogiausia. Busai priveža prie pat vietos ir po visų ceremonijų, ga-lima be jokių kluciu parva-žuot namie ant laiko.

Prašom nepamiršt virš minėtos dienos ir su mumis linksmai laiką praleisti

Kviečia visus rengėjai.

Pirm. P. M.

PAVASAREJANCIAME WORCESTERY

"... Jau saulelė vėl at-eiliavo veik prieš du šimtus metų", Kristijonas Duonelai-tis, aprašydamas "Pavasa-rio linksmybes", savo poe-moje "Metai".

Taip ir worcesteriečiai, ža-dinami kylančios saulutės, subrusdo linksmintis. Pir-mieji, pamiršę žiemos "spei-gus", pragydo "Worcesterio Linksmeji Broliai". Juk ne veltui senovės Lietuva sve-timųjų buvo vadinama "Dai-nuojantis Kraštas", senovės lietuvis visus savo dar-bus pradėdavo ir baigėdavo daina.

Tai labai sveikintinas žes-tas, kad keletas dainas my-linciu vyrų, atitrukę nuo darbų, nepaisydami pašali-nių intrygų, vadovaujami rimto muziko p. Snarskio, ryžosi lietuviška daina ža-dinti senųjų Amerikos lietu-vių tėvynės ilgesio jausmus ir apdainuoti jos grožį. Trumpai objektyviai vertin-tant balandžio 22 t.y. praė-jusiame laike įvyko "Links-mųjų Brolių" kvarteto kon-certą, tektų atkreipti dėme-sį į balsinę medžiagą ir re-pertuaro parinkimą. "Kvar-tetas", muzikiniu požiūriu, reikalauja iš atskiro solisto didelio atydumo, klausinės bei muzikinės drausmės ir laisvo drąsumo scenoje. Čia solistas jaučiasi, tarsi, įsta-tytas į savo balso rėmus ir tas dalinai varžo jo laisvu-mą. Tačiau, šiuos trukumus nugalėjęs, bendroje kompo-zicijoje, išauga darnus meli-odijos vientisumas, tik viršūnėse palydimas atski-rų balsų tembros nuansais.

Kvarteto vyrai Dubickas tenoras, A. Girčys ir teno-ras, Spirauskas, baritonas ir Daugirdas, bosas. Pirma-me savo koncerte, šiek tiek varžėsi scenoje, dėl to teko padaryti ir klaidų, tačiau laikinas reiškinys. O muzi-ka p. Snarskis, turėdamas neblogą balsinę medžiagą, tikimės, išaugs gražų lietu-viškos dainos reprezentantą —Worcestery.

Repertuaro parinkimas pirmajam koncertui, gal but buvo ir sunkokas. Tenka pastebėti, kad linksmos nuo-taingos dainos, kariški maršai, bei kupletai, pavy-ko daug geriau, negu melio-dingi, tačiau melankoliški

saloniniai šlageriai, tačiau tai nereiškia, kad nuo jų rei-kėtų atsisakyti.

Bendrai, tenka palinkėti "Linksmsiems broliams" išvermės, siekiant dainos tobulumo, kad ateity savo dainomis ir sąmojūm pavergtumėte worcesteriečių širdis. Mes tikimes "Links-mųjų Brolių" kvartetą iš-girsti dainuojant š.m. gegužės 7-tą dieną, Liet. Rem-ti Draugijos piknike.

J. Vizbaras—Sudavas

Šv. Jurgio Draugijos Piknikas

Šv. Jurgio draugijos mė-nis susirinkimas bus penktadienio vakare, gegu-žės, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje. Malonėkite visi nariai jame dalyvauti. Rei-kės rinkti darbininkus del pikniko, kurs įvyks sekma-dienį, gegužės 7-tą, Jurgio Babrausko pavilijone, Lei-cestery, Mass.

Prašom visų skaitlingai at-silankyti į šv. Jurgio drau-gijos rengiamą pikniką—pirmą šį pavasarį.

A. V. Dailys, pirm.

Dėmesio Worcesterio Motery Klubui

Šį mėnesį, gegužės 9-tą įvyks susirinkimas. Bus la-bai svarbus, nes turėsime programą ir arbatėlę—Mo-tinelių pagerbimui. Malonė-kite visos narės dalyvauti. Gegužės 14 d. turėsime pikniką vasarnamyje (Bun-galow), tai bus Motinelių dienoje. Visos narės pažimė-kite tą dieną, kaipo didelę šventę, ir dalivaukite pikni-ke.

J. M. Nevis

Išvyksta Dirbti Į Washington, D. C.

Panelė Birutė B. Šalavie-jutė, nuo 110 Houghton gat-vės Juozo Šalaviejaus duk-tė, išvyksta gegužės 9 į Washington, D. C. dirbti, kaip raštininkė Laivyno departamente. Birutė baigė Komercijos Aukštą mokyk-lą su pirmais pažymėjimais ir Becker's Kolegiją. Per tris metus ji dirbo raštinėje prie Esty Johnson apdra-dos agentūros, 695 Main St.

TREMTINIŲ MENO MEGEJŲ RATELIS
Gegužės mėn. 13 d., 8-tą val. vakaro

— Rengia —

ŠOKIŲ VAKARĄ SU PROGRAMU

Programą išpildo:

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE IR CHORAS

Šis tas bus ir virš programos, laike Šokių Be to veiks bufetas su gaivinančiais gėrimais.

Maloniai kviečiame mielus tautiečius atsilankyti Bilietai gaunami pas. V. Skrinško vaistinėj ir pas Rateljio narius.

RENGĖJAI

VERNON FOTO STUDIO

8 VERNON STREET

Kelley Square

Geriau žinoma visiems lietuviams JONO ČERNIAUS Foto Studio.

Atlieka visus toje srityje ekspertiskus darbus. Kaip tai: Vestuvių, Pirmos Komunijos, Pilietybės Popierius ir t.t. Valandos—nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakare. Telefonas 5-5575

Išaiškinam Filmas ir Padidinam Visokias Filmas

Medus Jau Čia

Liudvikas Končius, iš North Abington, Mass. atvyko ir pali-ko Amerikos Lietuvis krautuvėj šviesaus medaus. Medus pasi-duoda po \$1.00 už kvortą. Pusė galiono \$2. 12 uncų 35c. Koriukai parsiduoda po 60 centų.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Kam Reikia Buto

Turiu vieną tris ar pen-kis kambarius pagal susita-rimą mažai šeimynai. Kam-bariai yra su rakandais, elektriniu pečiu, šaldytuvu ir visais naujais įtaisymais. Šiluma pagal susitarimą—Tel. 8-4931. (18-19)

PARDUODAMA

Pigiai parduodam buče-rne ir groserne (mėsos ir įvairių produktų krautuvė), arba mainoma ant farmos (ukės).

Biznis yra išdirbtas per 23 metus lietuvių apgyventoj vietoj. Krautuvė yra moder-ni, su visais reikalingais įrengimais bei mašinomis. Sužinoti šaukite telefonu 7-4875

Carroll Funeral Home

PETER F. CARROLL, Savininkas

Koplyčia — 3 Winthrop Gatvės, Worcester

Vienintėlis Lietuvis Balzamotojas Worcester

Tels.: 4-6757 — 6-7297

MATYKITE GERIAU SU TINKAMAI AKINIAMS

THE EYEGGLASS SHOP

10 Mulberry Gatvė (Prie Kelley Alkatas)

Tel. Dial 5-6651 9:00 to 6:00 P.M. Akiniai Daromi ir Taisomi

VAL. J. WADOWSKI, Optikas
25 Metų Patyrimo—Patenkinimas Gwarantuotas

Amerikos Lietuvis Spaustuvėje Atlieka Visokius Spaudos Darbus Amerikos Lietuvis - 14 Vernon St. - Worcester, Mass.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programos sekm. geguž. 7-tą d. per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val ryte bus sekantis:

- 1—Mickey Haberek orkestra.
- 2—Dainos.
- 3—Magdutės Pasaka.

Po programos prašome para-kyti laiškeli ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pra-nešdami kokias orkestras, daini-ninkus ir dainininkes norit iš-girst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

S. Minkus, Garsintojas

Išveža Pelenus

Lietuvis išveža pelenus, lie-kanas, ir šiaip įvairius daiktus. Geras patarnavimas tame dar-be. Teiraukitės del kainos ir pasitarimo pas:

ALBERTA SMOLSKI
Dienomis—Tel. 2-4883
Vakarais—Tel. 5-6751

J. M. Nevis

Lietuvių Auksinių Daiktų Krautuvė

165-A GREEN STREET WORCESTER.

Didelis pasirinkimas—įvairių rusių auksinių žiedų, Vedybi-nių ir Gimtadienių. Moderniškiausios rusies Deimantų, pri-taikomi kiekvienai rankai, su garantija. Aukščiausios rusies laikrodėlių: Hamilton, Elgin, Longine, Wittnauer, Gruen, Bulova, Croton, Parker ir kitokių.

Visokios rusies Laikrodžių, virtuvės, elektrikinių ant sienos skambančių del prikėlimo; Sidabrinų ir sidab-ruotų peilių setų. Populiariškų išdirbysčių; elektrikinių skustuvų—Sunbeam ir Shich, ir kitokių.

Jeigu Tamstoms reikėtų kam dovanų duoti, mes tu-rim elektrikinių prosų, kavai automatiškų "percolators", kristalinių ir sidabrinų rožančių. Mes duodam lengva išmo-kestimi.

KRAUTUVĖS VALANDOS:

Nuo ryto 9:00 iki 6:45 vak.—šeštadieny iki 9:00 vak.